1847. N°. 251.

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag*, *Zaturdag* en *Zondag*, is ƒ5 in de drie maanden.

WOENSDAG 15 DECEMBER.

De prijs der Advertentiën is, van 1 tot *vijf* regels, ƒ1.00, en voor elken regel meer 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Advertentiën voor de Courant van den eigen dag moeten bezorgd worden des morgens vóór negen ure. Alle Advertentiën ná negen ure inkomende blijven liggen tot het volgend nommer.

Papieren geld.

Het *Journal du Limbourg* is in zijn nommer van 4 december op nieuw ter verdediging opgetreden van het papieren geld. Zonder de wezenlijkheid der door ons geopperde bezwaren geheel te ontkennen, houdt het die echter niet van zoodanig belang, dat men daarvoor de schuldvermindering, op die wijs te verkrijgen, zou moeten laten varen.

Een van beiden zou, in geval wij papieren geld kregen, het geval moeten wezen; dit zal op vertoon inwisselbaar zijn, of het zal alleen in betaling der belastingen aangenomen worden, maar verder niet ingewisseld kunnen worden. Alleen een altijd bij vertoon inwisselbaar papier heeft kans, wanneer men eene niet te groote en de behoefte verre overschrijdende som in de wandeling brengt, gelijke waarde met het metaal te blijven behouden; maar dit heeft eene groote zwarigheid, dewijl de staat genoodzaakt wordt eene som in kas te houden, groot genoeg om althans bij de eene of andere paniek den eersten aandrang tot inwisseling te kunnen uithouden. Zich op de gewone kas te verlaten zou de grofste onvoorzigtigheid wezen. In ongunstige tijden daarenboven kan zij verwachten, dat men in eens van alle zijden metalen geld voor het papieren geld zal vorderen. Niemand vertrouwt in zulke oogenblikken het papier, maar verlangt muntspeciën. En nu is juist het oogenblik, waarin iedereen bij den staat metaal voor papier vraagt, dat, waarop deze zelve ook voor andere behoeften het meeste geld noodig en het minste in kas heeft. In zulke oogenblikken zal men wel haast altijd zijne toevlugt zien nemen tot den maatregel, in het laatst der vorige eeuw door Engeland genomen en zal men het papieren geld, dat wij als inwisselbaar tegen gemunt geld ontvangen en waaraan wij als zoodanig vooral waarde plagten te hechten, eensklaps niet-inwisselbaar verklaren: die handeling zal niet kunnen genomen worden zonder het vertrouwen op den staat en zijn papier te verminderen, en voor de maatschappij eene nadeelige spanning te veroorzaken. Deinst men voor dit middel terug, dat altijd oneerlijk is, zoo zal de staat zich ligt tot meerdere en steeds meerdere uitgifte van papieren geld laten verleiden, dewijl hij aan de eene zijde de verliezen zal trachten te herstellen, welke hij aan de andere leed; maar dan ziet men ontstaan, hetgeen vooral zoo heilloos op de maatschappij werkt: dat de zilveren en papieren guldens niet meer dezelfde waarde uitdrukken, waarvan in onze courant van donderdag 9 december door den bekwamen schrijver der *Varia* een luidsprekend voorbeeld uit Oostenrijk werd bijgebragt, waar het papieren geld van gelijke nominale waarde als de muntspecie welke zij heet te verbeelden, in wezenlijke waarde honderd vijftig pCt. beneden deze staat.

Eenen gedwongenen koers aan het papieren geld te geven kan niet anders dan nadeelig werken. Vooreerst is het niet best met de rede bestaanbaar, dat men ons dwingen zal vertrouwen te schenken of wij willen of niet; *dwang* en *vertrouwen* schijnen ons niet best te harmoniëren. Dit is voor het *Journal du Limbourg* geen bezwaar, want bij den eersten den besten geldwisselaar zal men er geld voor kunnen krijgen. Volkomen waar in gewone omstandigheden; maar bij eenen maatregel van zooveel gewigt mag men bij zijne berekening niet enkel op buitengewonen voorspoed rekenen, maar moet men bedenken, dat de staat ook aan rampen bloot staat en moet dit te meer bij ons bedacht worden, wier financiële toestand op zóó broozen grondslag rust, dat één enkel jaar, waarin de Oost-Indische koloniën ons hare millioenen weigeren, voldoende is, een deficit van veertien, vijftien of meer millioenen te veroorzaken. En gelooft men dan, dat die geldwisselaar genegen zal wezen uw muntbiljet, of, hoe het papieren geld heeten moge, in te ruilen? hij zal het weigeren of voor het gevaar, dat hij loopt, van u een offer vragen. In zulke oogenblikken trekt ieder zooveel mogelijk het gemunt geld terug; bijna alleen papier blijft in omloop en spoedig doen zich daarvan de gevolgen ondervinden in het rijzen van den prijs aller waren.

Het grootste bezwaar echter, dat wij in papieren geld zien, rust op het gevaar van misbruik, dat èn door de overheid èn door de particulieren daarvan kan gemaakt worden. Wij moeten hier tevens aanmerken, dat in onze oogen de depositie der ingekochte schuldbrieven geenerlei waarborg biedt. Wanneer de particulier daarop zijne schuld verhalen kon, de waarborg in eene zoo veranderlijke en van tijden en omstandigheden afhangende waarde, zoude gering wezen, maar hij zou althans nog iets hebben; doch wat helpt het hem, dat hij die effecten op het papier aan zich verpand hoort noemen, maar nimmer daarop eenig pandregt zal kunnen uitoefenen? Doch dit daargelaten: er is geen waarborg denkbaar tegen het misbruik, dat van papieren geld door de regering kan gemaakt worden: het is eene verleiding, aan welke onder zekere omstandigheden weinigen weerstand zullen weten te bieden. Is eenmaal het beginsel aangenomen, dat er nevens het metalen geld ook papieren geld zal wezen; zoo begint men met tien millioen, eene som, die ook wij gelooven, dat geen nadeel zal te weeg brengen, maar gaat dit goed, zoo is de brug gelegd, men vindt allerlei redenen om de vermeerdering dier som aan te bevelen. Van tien komt men tot twintig, van twintig tot veertig en zoo vervolgens, totdat de markt zoo overvoerd is, dat men weder het papieren geld intrekken en tegen metalen inruilen moet; iets dat niet zonder krisis geschieden kan, want papieren geld in omloop te brengen is ligt; maar bedorven geldsomloop te herstellen is een Hercules werk, dat niet zonder zware offers gekocht kan worden. Wij hebben hier nu geenszins eene ligtvaardige regering in het oog, maar men weet *que ce n'est que le premier pas qui coute*; en hoe gemakkelijk men, wanneer de eerste stap gezet is, den geheelen weg afloopt, hebben wij bij eigene treurige ondervinding. Bij oorlog of andere rampen zal het aan schoonschijnende redenen niet ontbreken, om aan het middel, dat men te baat nam, eene uitbreiding te geven, welke ten slotte heilloos moet werken. Men laat zich te ligter verleiden, omdat men op dat oogenblik nog geene nadeelen ondervindt en uit het tegenwoordige tot de toekomst besluit: maar men bedenkt niet, dat één enkele druppel den beker, tot den rand gevuld, doet overloopen. De ondervinding is in ons nadeel, meent het *Journal du Limbourg*: zoo al niet het voorbeeld der muntbiljetten ons overtuigen kan, dat der Pruissische *Kassen-Anweisungen* moet dit doen. Onze muntbiljetten hebben te kort gewerkt om een beroep toe te laten: zij hebben daarenboven in geheel buitengewone omstandigheden het licht gezien, toen veel zamenliep, hun eene waarde te doen houden, welke zij anders niet zouden gehad hebben. Maar al ware dit het geval niet geweest, al waren zij langer in omloop geweest, wij kunnen niet zien, dat zij of de Pruissische *Kassen-Anweisungen* iets in ons nadeel bewijzen. Wij hebben het èn vroeger gezegd èn herhalen het hier; tot eene matige som uitgegeven zal het papieren geld op de geldmarkt geen nadeeligen invloed uitoefenen; maar het is de gemakkelijkheid zijner vermenigvuldiging in tijden van ramp en oorlog, welke gevaar dreigt. Eerst wanneer Pruissen aan die verleiding wederstand geboden zal hebben, kon men zich daarop beroepen; hoewel dat beroep meer ter gunste der Pruissische staatslieden dan ter gunste van het papieren geld zal bewijzen; want hoe weinigen zich van dat misbruik hebben weten vrij te houden, heeft de geschiedenis getoond. Engeland, Frankrijk, Oostenrijk, Saksen, om van anderen niet te spreken, hebben geboet voor hetgeen hun, toen zij den eersten stap gedaan hadden, niets anders scheen dan eene nieuwe hulde aan het beginsel of eene volstrekte noodzakelijkheid. Wij hebben, gelooven wij, de ondervinding vóór ons.

Het gevaar van namaking wordt door het *Journal* erkend. En reeds dit bezwaar is van zooveel belang, dat het alleen van de uitvoering van papieren geld zou moeten doen terugdeinzen. Zoodra deze ontdekt is, tracht ieder zich, des noods met verlies, van het papier te ontdoen: en wordt de namaking op groote schaal gedreven, het papier daalt meer en meer en wij geraken

in zijn treurigen toestand van wantrouwen op het ruilmiddel, welke tot de grootste jammeren van het land behoort. Daartegen heeft het *Journal* twee hulpmiddelen: het maken van papier, dat niet vervalscht kan worden, en de stukken op een vast bedrag van niet meer dan veertig of twintig guldens te stellen. Wat het papier betreft, dat niet vervalscht zou kunnen worden, dit schijnt tot de vrome wenschen te behooren. Is het zelfs wel denkbaar, dat, wat de eene mensch te vinden wist, door geen anderen zou kunnen gevonden worden? Ook hier spreekt de ondervinding in ons voordeel. Meermalen heeft men een aanzienlijk kapitaal beloofd aan wien zulk papier te maken wist: vooral de Fransche bank heeft zich daaromtrent veel moeite gegeven; een paar malen dacht zij, dat de zaak gelukt was, maar slechts weinige dagen waren verloopen, of men toonde haar, dat hare hoop ijdel was. Door stukken van niet te hoog bedrag te laten uitgeven meent men de verleiding tot vervalsching te verminderen, maar het lokaas blijft ook dan nog te groot om het namaken te beletten; want bijna uit niets schept men waarde en de menigte vergoedt wat op elk minder gewonnen wordt.

Wij hebben èn laatstelijk èn nu de zaak beschouwd zonder het oog op eenigen minister te vestigen. Onze vrees blijft dezelfde of de minister VAN HALL heete of welken naam hij voere; wij wenschten alleen ons vaderland te bewaren, tegen een gevaar, veel grooter dan eenig, hetwelk ons in de laatste jaren dreigde. Met hart en ziel wenschen wij verligting van de onmatige lasten, welke ons volk drukken, maar wij willen de genezing niet koopen door een middel, erger dan de kwaal.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 10 dec. Zoo even wordt ons uit Bern medegedeeld, dat de Zwitsersche bondsdag, in de zitting van den 7den dezer, met algemeene stemmen besloten heeft, het antwoord op de nota van den Franschen gezant gegeven, ook te geven op eene gelijkluidende nota van het Oostenrijksche kabinet.

— In deze zitting heeft de heer *Ochsenbein* zich een heftigen uitval veroorloofd tegen de Fransche bewindslieden, en meer bepaaldelijk tegen hun orgaan, het bekende ministeriële ochtendblad, 't welk had medegedeeld, dat de reserve uit Bern, welke, gelijk men weet, door hem werd aangevoerd, zich te Malters aan grove buitensporigheden, ja zelfs aan moord en doodslag, had schuldig gemaakt. De heer *Ochsenbein* heeft hetgeen deswegens is medegedeeld voor laster verklaard, en is in dezen krachtdadig ondersteund door den afgevaardigde uit Neuchâtel (uit welke stad de bedoelde mededeeling aan het ministeriële dagblad was toegezonden), die heeft verkondigd, dat deze en dergelijke berigten onmogelijk in Neuchâtel konden geschreven zijn, maar dat zij vermoedelijk werden verzonnen en opgesteld in het bureau van dat dagblad.

— De heden alhier uit Oran van den 2den december ontvangene berigten houden in, dat *Abd-el-Kader*, ernstig bedreigd door de Maroccaansche troepen, die onder bevel van de beide zonen des keizers waren afgezonden, een zijner adjudanten naar dien keizer had gezonden, met last om te onderhandelen over de voorwaarden, waarop hij in onderwerping zou kunnen komen; — dat de keizer had verklaard, dat hij de onderwerping des emirs niet konde aannemen, zoolang hij zijne deira of [illegible] behield; en dat *Abd-el-Kader* daarop werkelijk, in tegenwoordigheid van eenen Maroccaanschen commissaris, zijne deira had ontbonden en, volgens de Arabische gewoonte, aan de daartoe behoorende paarden de kniepezen had afgesneden. In de onderstelling, dat het bovenvermelde berigt zal worden bevestigd, houdt men het er hier algemeen voor, dat de onderwerping des emirs niet ernstig gemeend is en welligt als eene nieuwe krijgslist van dat opperhoofd moet worden aangemerkt, hetzij om tijd te winnen, hetzij om nieuwe betrekkingen in het Maroccaansche aan te knoopen.

Frankfort, 11 dec. Te [illegible] neemt de cholera voortdurend af, zoodat er thans nog slechts een gering getal zieken zijn. In 't geheel zijn er 2389 personen door de ziekte aangetast; waarvan 919 genezen, 1193 gestorven, en thans nog 277 onder behandeling zijn.

ZWITSERLAND.

— In Lucern is, benevens andere belangrijke oorkonden, ook het dagboek van de *Salis-Soglio* gevonden. Daaruit moeten onderscheidene belangrijke bijzonderheden gebleken zijn, welke menig persoon compromitteren. Voorts verzekert men thans als stellig, dat Oostenrijk aan het afgonderlijk verbond eene renteloze leening verstrekt heeft. De voorloopige regering van Lucern heeft de eerste zitting van den nieuwen grooten raad, welke op 20 december bepaald was, thans op 16 december e. k. vastgesteld.

ENGELAND.

Londen, 11 dec. De commissie belast om naar de oorzaken der handels- en financiële crisis onderzoek te doen, zal uit de uitstekendste mannen van alle partijen worden zamengesteld. Men noemt onder de leden, sir *Robert Peel*, de kanselier van de schatkist, lord *George Bentinck*, sir *J. Graham* en de heeren *Labouchère*, *Th. Baring*, *Hume*, *d'Israëli*, *Cardwell*, *Goulburn* en *Cobden*.

— Eene der groote spin- en weeffabrijken te Glasgow, welke meer dan 1000 werklieden bezet, en voor eenige weken geheel gesloten was, is deze week weder met het volle getal werklieden begonnen te werken. Ook andere fabrijken, die nu nog slechts eenige uren per dag bezig zijn, zullen, naar men verneemt, weder geheele dagen beginnen te werken.

— De sterfte is te Londen in de jongst afgeloopene week schrikbarend toegenomen. Het getal gestorvenen beliep 2454, dat is 1131 meer dan het cijfer der geborenen en 1408 meer dan het wekelijksche gemiddelde getal der vijf laatste najaren. De sterfgevallen, veroorzaakt door borstziekten, beloopen 994 en de epidemische ziekten leveren het driedubbele getal op van het gewone gemiddeld getal.

FRANKRIJK.

Parijs, 11 dec. De *Presse* deelt het volgende mede:

Men verzekert, dat volgens nieuwe nota's bij het ministerie van buitenlandsche zaken ontvangen, de drie Noordsche mogendheden meer dan ooit volhouden bij de regeling der zaken in Zwitserland te intervenieëren, op dezelfde wijze als in 1831 in de zaken van Nederland, ten eerste door protocollen en ten laatste door de gewapende magt.

De drie mogendheden zouden ook het verlangen hebben te kennen gegeven, dat men in de stad Neuchâtel de conferentie zoude houden. Men verzekert dat het Fransche kabinet onmiddellijk in deze beide voorstellen heeft toegestemd.

Oostenrijk zou bij deze gelegenheid door den generaal graaf *Colloredo* en Pruissen door den generaal *von Radowitz*, vertegenwoordigd worden.

— Men weet nog niet wie Rusland zal vertegenwoordigen.

Wat de keuze van het Fransche gouvernement betreft, zoo is het zeker, dat zij zich niet op den heer *Bois le Comte* zal bepalen, die met den heer *Ochsenbein* op geenen zeer vriendschappelijken voet staat.

Men zegt, dat de heer *de Engrenée* met deze zending zal belast worden.

— De dagbladen van Marseille melden heden zeer gewigtige tijdingen uit Napels. Geheel Sicilië is in opstand. Men heeft de constitutie van 1812 uitgeroepen en de soldaten hebben geweigerd op het volk te schieten. Ofschoon sommige bladen deze tijding in twijfel trekken, en slechts als eene overdrijving van die van gisteren aangaande de demonstratiën te Palermo beschouwen, wordt zij waarschijnlijker door een stuk getiteld: *Het Protest van Messina*, dat in den *Portofoglio* van Malta verschenen is, en eene soortgelijke gebeurtenis doet verwachten. De bevolking verklaart, dat het uur der Siciliaansche vesper heeft geslagen, dat de opstand vreeselijk zal zijn, als eene uitbarsting van de Etna, enz., enz.

Volgens latere berigten, bij de regering langs buitengewonen weg ontvangen, bevatten de berigten der bladen van Marseille werkelijk waarheid. De opstand is den 2den op Sicilië uitgebroken. Men wil, dat deze gewigtige gebeurtenis de voorname reden van de bijeenroeping des ministerraads [illegible]

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 12 dec. Sints eenigen tijd loopen hier allerlei min of meer geloofwaardige geruchten over het *Journal de la Haye* rond. Nu eens zeide men dat met het nieuwe jaar het formaat van het blad zal verkleind worden; dan weder dat er [illegible] of zes letterzetters zullen afgedankt worden; dan weder dat de subsidie van *f* 25,000 zal ingetrokken worden. Dit laatste besluit zou genomen zijn ten gevolge van een verschil, dat eenigen tijd geleden, zou hebben plaats gehad tusschen den heer *van Hall* en den heer *de Jonge*. De eerste [illegible] melijk zou zich, toen hij van het departement van justitie tot dat van financiën overging, het beheer der geheime fondsen hebben voorbehouden, en de heer *de Jonge* zou, — daar het hem [illegible] delijk begon te vervelen langer te blijven aanzien tot welke doeleinden men die geheime fondsen gebruikte, — zijn regt hebben laten gelden dat [illegible] als minister van justitie heeft om die gelden te beheeren, daar de *f* 400,000 die op de begrooting voor de zoogenaamde *onvoorziene uitgaven* zijn uitgetrokken en die men gewoonlijk de *geheime fondsen* noemt, altijd hebben behoord tot de begrooting van het departement van justitie. De heer *van Hall* zou, zegt men, hebben moeten onderdoen, en van dien tijd af zou het *Journal de la Haye*, even als alle anderen (en zelfs meer dan iemand anders) die van de geheime fondsen gesubsidiëerd worden, zich in eenen zeer precairen toestand bevinden; hetgeen wij zeer wel willen gelooven, daar onder de *goede* eigenschappen van den heer *de Jonge* een diepe afkeer van het *Journal de la Haye* behoort.

Maar zoozeer wij geneigd zijn aan deze geruchten geloof te slaan, even weinig meenen wij geloof te moeten slaan aan het gerucht, volgens hetwelk het *Journal de la Haye* eene zending aan een buitenlandsch hof zou verkrijgen met den rang van raad van legatie. Het is ons, wij zeggen het ronduit, onmogelijk aan zoo iets geloof te slaan; al zagen wij het met eigene oogen, nog zouden wij, zeggen: het is onmogelijk.

— Men verneemt dat de aannemer van de hervormde kerk te Apeldoorn van wiens geding vroeger is melding gemaakt, thans eene nieuwe vordering tegen de erfgenamen van Z. M. den graaf *van Nassau* heeft ingesteld tot uitbetaling der sommen, besteed aan de vermeerdering van dagloonen en bouwstoffen, welke zijn vereischt geworden en voorts tot schadevergoeding voor eigendunkelijke naasting van materialen. De sommen deswege geëischt, beloopen omstreeks *f* 81,000 boven en behalve de interressen tegen 6 pCt. en de kosten van het regtsgeding.

De Hooge Raad had de vroegere actie strekkende tot *vernietiging van het bestek* afgewezen, zoomede de reconventionele vordering van de *gedaagden* wegens te late oplevering en verbeurde boete ad *f* 52,797,08. Voor den eischer treden op mrs. *Dirk Donker Curtius* en *Blussé* en voor de gedaagden mr. *Delprat*. Dit nieuwe geding wekt de meeste belangstelling. Eene van wege de erfgenamen voorgestelde transactie schijnt niet tot stand te zijn gekomen.

— Dezer dagen heeft de Hooge Raad, burgerlijke kamer, een belangrijk arrest gewezen, omtrent het regt verstand van artikel 23 der zegelwet van 3 october 1843 (*Staatsblad* no. 47). De regtbank te Amsterdam had geoordeeld, dat het tijdschrift *de Wespen*, noch wat de verschillende nummers, noch wat de verschillende deelen betreft, aan eenige tijdbepaling was verbonden, en alzoo niet kan gerangschikt worden onder de periodieke werken of tijdschriften, onderworpen aan het zegelregt. Tegen die beslissing heeft het bestuur cassatie doen aanteekenen, vermeenende dat hier schending bestond van de artikels 22, 2 en 31 der gemelde wet, als zouden de woorden *periodieke werken* of *tijdschriften* in de wet staan opgenomen, in onderscheiding tegenover boekwerken, welke niet aan zegel onderworpen zijn.

De meening is bij pleidooi bestreden door mr. *D. Donker Curtius* voor den verweerder en verdedigd door mr. *Faber van Riemsdijk* voor het eischend bestuur. De Hooge Raad heeft het beroep in cassatie *verworpen*, en dus het vonnis der regtbank gehandhaafd

Rotterdam, 12 dec. In het rapport van het hoofd-

bestuur der societeit van eigendom van Eijerland, eiland Texel, uitgebragt in eene algemeene vergadering, welke voor eenigen tijd alhier is gehouden, komt het volgende voor:

De oogst op Eijerland van 1846 was tamelijk goed te noemen; ja zelfs bij vergelijk van de rampen, die overal zoo zwaar troffen, gezegend; rust en tevredenheid werd door niets gestoord; de prijzen der dagelijksche behoeften voor den arbeider, bereikten niet die schrikbarende hoogte als elders; terwijl ieder welgestelde van eigen bouw voorzien was; mag verder eene geringe poging van eenige der deelhebbers, om bij kleine hoeveelheden gort tegen matigen prijs aan de arbeiders uit te slijten, daartoe hebben medegewerkt, gebrek heeft er volstrekt niet geheerscht; de arbeider heeft zelfs in den moeijelijksten tijd een stuk brood kunnen verdienen; armoede is ons van geen eenig gezin bekend geworden, en voorzeker mag het wel als eene bijzonderheid der vergetelheid onttrokken worden, dat in den kommervollen winter van 1846 op 1847 onder eene bevolking van 800 zielen, geen een gezin of persoon, noch door de gemeente, noch door de diakonie-kassen is bedeeld geworden, en alzoo alle opgezetenen, zonder onderscheid, zich van den arbeid hunner handen hebben kunnen onderhouden zonder onderstand te behoeven.

De oogst van het tegenwoordig jaar geeft, enkele vruchten uitgezonderd die geleden hebben, een verblijdend vooruitzigt; de veestapel neemt steeds toe en blijft gezond, en het kan den eigenaren van deze belangrijke bezitting, niet anders dan voldoening verschaffen, wanneer een bezoek in den eigendom hun vergewist van toenemenden vooruitgang, tevredenheid en betrekkelijke welvaart van Eijerlands bewoners. (*Handelsblad.*)

Groningen, 7 *dec.* Aan het gisteren, ter gelegenheid van 's Konings verjaardag, door de gezamenlijke heeren officieren der stedelijke schutterij gehouden diné, hebben de officieren van het garnizoen, die het, in vorige jaren, geregeld plagten bij te wonen, geen deel genomen; eene omstandigheid, die hier groot opzien heeft gebaard.

— De armoede rukt hier nog steeds met de stormpas voorwaarts, terwijl de weldadigheid (blijkens de kortelings gehouden collecten) zoo zachtjes aan eene achterwaartsche beweging begint te maken.

(*Amst. Cour.*)

Leeuwarden, 11 *dec.* Met leedwezen moeten wij berigten, dat op eene grooten boerenplaats, onder Rauwerd, onder het rundvee de vreesselijke longziekte is uitgebroken. Deze plaats is in de nabijheid gelegen van eene landhoeve, waarop voor eenige weken de longziekte heeft geheerscht. Voor zooverre mogelijk is, worden er op nieuw alle doeltreffende maatregelen genomen, ten einde de verdere besmetting te keer te gaan. (*Pr. Fr. Ct.*)

Ingezonden stukken.

Eene menigte St.-Nicolaas-ridders.

Bij gelegenheid van het feest van den Heiligen der kinderen, St.-Nicolaas, heeft men weder aan eenige groote kinderen stukjes lint te huis gezonden, om hun te toonen, dat zij zoet geweest zijn. Zij mogen dat lapje nu op hun rok plakken en daardoor aan de wereld laten zien, hoezeer deugd adelt. Wanneer die groote kinderen met zulke ministerijen tevreden zijn, zoo hebbe men er niets tegen en, bejammere dan alleen maar, dat men hun zoo weinig zendt: waarom hun gansche ligchaam niet in lint gewikkeld? Maar indien zij nu geloofden, dat ook anderen hen iets hoegenaamd hooger nu zouden achten, omdat zij een klein gestreept lapje op hun rok of een porseleinen kruisje op hunne borst dragen, dan kunnen zij zich verzekerd houden, dat zij zich bitter bedriegen. Het lapje of het stukje porselein heeft den kleinen niet groot, den zwakken niet sterk, den domoor geen verstandig man gemaakt; zoo veel kracht zit in het lint niet. Waar adel van ziel erkend wordt zal men de feiten geraadpleegd en niet naar der menschen knoopsgat gekeken hebben. Die ook anders deed, en te veel op het lapje vertrouwde, zou zich wel eens bitter bedrogen kunnen zien. Zoo heeft men bij voorbeeld eens vernomen, dat onder de vorige regering van WILLEM I twee mannen van zoo uitstekende deugd verklaard werden, dat zij het hun toegezonden lapje lint niet enkel op de borst mogten plakken, maar zelfs, welke een eer! om den hals mogten dragen; intusschen was de een, de man is overleden, gewoon, toen hij nog een aanzienlijk ambt aan een der departementen van algemeen bestuur bekleedde, de vertrekken, welke hem en den ambtenaren onder hem aan de bureaux van het ministerie ten gebruike waren aangewezen, om de drie of vier jaren van een mooi nieuw ameublement te voorzien: het vroegere deugde dan niet en werd daarom naar het huis van den door deugd geadelden gebragt, waar het scheen, dat die meubelen nog altijd goede diensten konden verrigten. Van den anderen was, ondanks het hem geschonken lapje, de naam zoo ongunstig bekend, dat een regtschapen man, aan welken de vorige Koning eene aanzienlijke betrekking wenschte op te dragen, die weigerde, zoo lang hij de door deugd geadelde in zijne betrekking liet, daar hij met menschen van zulk eene moraliteit niet in aanraking wilde komen. Aan zijnen wensch werd voldaan, maar de verwijdering tevens verzoet door de bevordering tot eene der aanzienlijkste staatsbetrekkingen, uit welke hij echter later zijn ontslag heeft bekomen. Zoo handelde de »vaderlijke regering." Men neme voor ditmaal aan, dat »de ridderlijke" zich tegen zulke wonderlijke beschouwingen over hetgeen edel en deugdzaam is, zal weten te bewaren, maar de mannen, die het keurmeesterschap moeten uitoefenen en de deugd door dat lapje lint moeten stempelen, bieden des niet te min zeer weinig waarborg voor eene naauwkeurige keuring. Zij maken het zich gemakkelijk en verklaren menschen zoo wat *à tour de rôle* voor deugdzaam.

Wat echter het meest verwondert, is, dat, hoewel men bij elken verjaardag des Konings geheele vijftig- en honderd-tallen (ditmaal juist het dubbel van 's Koningsjaren plus één) brave lieden heeft ontdekt, wier deugd men door een lapje lint beloont, dit altijd mannen zijn. Het schijnt dus, dat er, naar het oordeel onzer ministers, hier te lande geene deugdzame vrouwen zijn, want de gansche lintenkraam gaat, zoo als men in het dagelijksch leven zegt, hare neus voorbij, en dat nog wel op St. Nicolaas! Men zegge nu niet, dat de vrouwen, hoe deugdzaam ook, geene diensten, laat staan uitstekende diensten, aan den lande bewezen hebben; want dan zoude men met de vraag antwoorden: hoe men het dan, wanneer men zoo veel vorderde aan die honderd een en twintig mannen, welke benoemd zijn, heeft kunnen geven? Het is dus blijkbaar slechts partijdigheid der ministers tegen de vrouwen; welke hun aan deze geene deugd wil doen toekennen. Men denke nu daarom niet nadeelig omtrent de galanterie onzer ministers; deze is boven verdenking; maar op dit punt zeker bewijzen zij die niet. Telken jare komen zij den Koning verklaren, dat zijn land van edele deugdzame mannen overvloeit, zoodat zij eer gebrek aan lint en porselein hebben dan aan stof ter bekrooning; maar van de vrouwen spreken zij geen enkel woord. Hoewel lint en geëmailleerde sieraden bij deze veel eer dan bij de mannen te huis behooren, ontfermt geen enkel minister zich harer en weigeren allen haar hardnekkig het brevet van deugdzaamheid. Of zouden de ministers vreezen, dat de vrouwen, wier oordeel het belagchelijke van het een of ander gewoonlijk spoedig inziet, den haar geschonken deugds-stempel alleen zouden gebruiken om er den spot mede te drijven? Het zou althans bewijzen, dat de ministers zelve alleen de kinderachtige ijdelheid der mannen, die zich aan zulk een lapje lint, als aan eene zaak van hoog belang, gelegen laten liggen, bij gelegenheid dat het feest van St. Nicolaas het doen van geschenken medebrengt, trachten te vleijen, maar inderdaad de dwaasheid der gansche zaak zeer goed inzien. Wat is hij echter, die dwazen in hunne dwaasheid stijft?

Aan de Redactie der Arnhemsche Courant.

Heeft men in de twee laatste jaren niet ten onregte met eenige verontwaardiging op de vorstelijke maaltijden en feesten gewezen, terwijl honger en ellende geheele landstreken teisterden; niet minder afkeuring verdienen soortgelijke maaltijden, waarvan wij een voorbeeld gaan aanhalen; eene maaltijd, welke, hoe luttel dezelve dan ook, oppervlakkig beschouwd, moge voorkomen, echter te meer afkeuring verdient, vermits dezelve in een naauw verband met het armwezen zelf staat. Het bestuur der godshuizen en van het armwezen te 's Hertogenbosch heeft ons dat treurig voorbeeld opgeleverd. Een voorbeeld, hetgeen te meer behoort te worden gesignaleerd, vermits de armoede en ellende te dezer stede op eene schrikbarende wijze toeneemt, zonder dat er middelen zijn om daarin te kunnen voorzien.

De onkosten dezer maaltijd of noemt dezelve liever een collation, om de zaak gematigd te beoordeelen, waarop alle personen genoodigd worden, welke; en het getal is groot, in eenige betrekking staan tot het armwezen, worden bestreden uit een fonds, dat, zoo men wil, ten dien einde bij uiterste wil of anderzins is beschikbaar gesteld. Wat hiervan zijn moge, en welk het doel daarvan moge zijn, wij vragen in ernst, of het immer de bedoeling des stichters of erflaters van dat fonds kan geweest zijn, om in deze drukkende tijden, terwijl honderden, ja duizenden medeburgers in bittere armoede gedompeld zijn; en snakkend naar eenige verkwikking haken, dat geld, al is het dan ook slechts vijftig gulden, op die wijze te verspillen... Neen, voorzeker neen. Wij noemen dit verspillen, omdat, ongetwijfeld, de stichter, als eerste voorwaarde tot het houden dier maaltijd, stilzwijgend de welvaart van het armwezen heeft gesteld. En wie onzer medeburgers zal zich of op die welvaart of op welke andere rede dan ook kunnen beroepen ter regtvaardiging van dit feit? Niemand, wij zijn daarvan overtuigd, die onbevooroordeeld, met regtzinnige bedoelingen onze stad doorwandelt, den toestand der verschillende standen aandachtig beschouwt. Ja wat zal hij ontmoeten? wat zal hij bevinden? Hij zal niet alleen armen van alle leeftijden, met lompen bedekt, en in groot getal ontmoeten, maar hij zal eene talloose menigte aantreffen, die, met een goed en zindelijk opperkleed, overblijfsel van schoonere dagen, getooid, helaas in bittere ellende is gedompeld; eene menigte wier toestand ver beneden dien des schaamteloozen armen, die in den bedelstaf zijn heil zoekt, is te achten. De zedelijke kracht echter, welke hem het eergevoel inprent, weerhoudt hem, tot dat hij, door den uitersten nood gedreven, in den avondstond aan de deur van een menschenvriend aanklopt, welke hij, wij verheugen ons dit te kunnen zeggen, zelden ongetroost verlaat.

Het is waar, de armoede is een algemeene ramp van den tijd; maar het is evenzeer waar, dat het verkwisten van geld op deze wijze en onder dergelijke omstandigheden voor rekening blijft dergenen, die het loffelijk besluit, (waarbij bepaald was, dat deze maaltijd om de genoemde reden niet zoude gehouden worden,) in de twee verloopene jaren genomen en uitgevoerd, hebben ingetrokken, en niettemin de menschlievendheid der ingezetenen durven inroepen, om bij te dragen in de onkosten van den spaarsoep; het is wijders evenzeer waar, dat te 's Hertogenbosch alle takken van nijverheid, handwerken, en wat dies meer zij, kwijnen, ongeloofelijk kwijnen, en dat aldaar niets, hoegenaamd niets wordt aangewend, ter wering der armoede, noodzakelijk gevolg dier kwijning, niets ter opbeuring, verkwikking der nijverheid. Neen, het hekken aan den ouden paal schijnt aldaar de leus te zijn. En wat wonder, voorwaar. Wat toch hebben wij van een bestuur te wachten, dat, met het oog op voorvaderlijke grondslagen, regeert, en nutteloos *stilstaat*? Wat van een bestuur, hetgeen met voorbijgang van krachtige en heilrijke middelen, zich oplost in een verregaand nepotisme, in eene familie-regering, in eene zamensmelting van goede vrienden en *onderdanige dienaars*? Wij zullen deze vragen niet beantwoorden, omdat ons zulks te ver zoude leiden en wij welligt, bij eene andere gelegenheid, een uitvoerig maar bondig antwoord op dezelven zullen geven. Een antwoord, hetgeen min of meer de voornaamste takken van het bestuur zal omvatten; terwijl wij niet zullen nalaten, zooveel mogelijk, een met heldere kleuren geschilderd tafereel op te hangen van die aartsvaderlijke regering, welke zich zoo zeer, behoudens de diepste en nederigste onderdanigheid harer trawanten en candidaten, door genegenheid en welwillendheid jegens *hen* kenmerkt.

Voor als nog zij dit genoeg. Alles, intusschen, zamengenomen, zeggen wij, dat de meergenoemde maaltijd eene ware parodie is op de armoede, op de ellende, welke onze stad zoo zeer benaauwt.

's Bosch. H. S. S.

Letternieuws.

Jaarboekje van Wetenschappen en Kunsten, bevattende: de meest belangrijke ontdekkingen en verbeteringen in het gebied der werktuigkundige, technologische en andere op nijverheid en landbouw toegepaste wetenschappen; natuurkunde; scheikunde; dierkunde; kruidkunde; delfstofkunde; aardkunde; weêrkunde; sterrekunde en statistiek. — Met houtsneê figuren. Eerste jaargang, onder redactie van S. BLEEKRODE, *math. mag. philos. nat. med. et art. obst. doctor, hoogleeraar in de natuur- en wiskundige wetenschappen aan de koninklijke academie te Delft, enz.* Te Rotterdam, bij H. NIJGH. 1847. klein 8vo. 636 bladz.

Dit jaarboekje, hetwelk wij bij dezen aan het Nederlandsche publiek aankondigen, is, zoover wij weten, in Nederland eenig in zijne soort. »Het »doel," zegt de heer BLEEKRODE in het voorberigt, »is niet om een *Jaarboek* zamen te stellen, waarin »de gang der wetenschappen in groote omtrekken »wordt aangeteekend; evenmin stelde men zich voor, »om alles te verzamelen, wat in den loop eens jaars »als wetenschap of toepassing is verhandeld en bekend »geworden; — hiervoor is het jaarboekje niet be»stemd. Men vleit zich met de hoop, dat hetzelve »worde een jaarlijksch overzigt der meest belangrijke »handelingen in het rijk der wetenschappen en kun»sten, van welke de wetenschappelijke beoefenaar »gaarne eene beknopte aanteekening wenscht; de »beminnaar van wetenschappelijken vooruitgang en »practische verbeteringen met belangstelling kennis »neemt, — en de uitoefenaar van eenigen weten»schap- of kunst-tak een nuttig gebruik kan maken. »Om deze reden zal bij elke mededeeling gevoegd »worden eene aanwijzing van de bronnen, waar men »de zaak, welke men wenscht te kennen, meer om»standig zal kunnen nagaan."

De redactie heeft tot model gekozen het *Yearbook of facts in Science and Arts*, hetwelk nu reeds sedert jaren in Engeland uitkomt en elk jaar met belangstelling wordt verwacht. Ten einde aan onze lezers een duidelijk denkbeeld te geven van hetgeen dit jaarboekje bevat, laten wij hier het inhouds-register volgen.

EERSTE AFDEELING.

De werktuigkundige en andere op nijverheid en kunsten toegepaste wetenschappen.

1. De stoommachinerie in het algemeen. — 2. De stoomscheepvaart. — 3. Stoommachines en spoorwegen. — 4. De luchtspoorweg — 5. Zamengeperste of verdunde lucht als beweegkracht, enz. — 6. De kracht van water. — 7. De metalen, derzelver exploitatie, bewerking en gebruik. — 8 Glas. — 9. Bewerking van porcelein, aardewerk, bouwsteenen en dergelijken. — 10. De bewerking van hout, enz. — 11. Het spinnen, weven, verwen van katoen, vlas, wol en zijde. *a.* Het spinnen; *b.* het weven; *c.* het verwen en drukken; *d.* verschillende bewerkingen. — 12 Gutta percha, jintawan en caoutchouk. — 13. Papier en drukkunst. *a.* Papier; *b.* drukkunst. — 14. Uurwerkerskunst. — 15. Verlichting. — 16. Verwarming, stook-inrigtingen, brandstoffen. — 17. Ventilatie. — 18. Het aanvoeren van (drinkbaar) water, pompwerken, enz. — 19 Water-bouwkunde — 20. Bouwkunde. — 21. Beeldende kunsten, enz. — 22. Scheepsbouw. — 23 Vuurwapenen, enz. — 24. Landbouwkundige werktuigen. — 25. Molens, enz. — 26. Gemengde onderwerpen uit verschillende handwerken en ambachten.

TWEEDE AFDEELING.

De natuurkunde en hare toepassing.

1. De algemeene eigenschappen der ligchamen. — 2. De leer van evenwigt en beweging. — 3. De leer van het geluid. — 4. De leer der warmte. — 5. De electriciteit. *a.* De electriciteit door wrijving; *b.* Galvanische electriciteit; *c.* Thermo-electriciteit; *d.* de electriciteit van den stoom; atmospherische electriciteit; *e.* Phijsiologische electriciteit; *f.* Inductie- en magneto-electriciteit. — 6. Magnetisme. *a.* Algemeene magnetische verschijnsels; *b.* het aardmagnetisme. — 7. FARADAY's nieuwste ontdekkingen. — 8. De toepassing van electriciteit en magnetisme. — 9 De leer van het licht. — 10 Daguerreotypie en photographie.

DERDE AFDEELING.

De scheikunde en hare toepassing.

a. Onbewerktuigde scheikunde.

1. Algemeene scheikunde. — 2 Herkenningsmiddelen bij qualitative en quantitative analyse. — 3. Quantitative analyse. — 4. Technisch-chemische onderwerpen.

b. Bewerktuigde scheikunde.

1. Algemeene zaken. — 2. De scheikunde der planten. — 3. Technische toepassing. — 4. Het schietkatoen. — 5. Landbouwkundige scheikunde. — 6. Quantitative analyse. — 7. Dierlijke scheikunde. 8. Technische zaken.

VIERDE AFDEELING.

Natuurlijke geschiedenis

1. Dierkunde. *a.* Algemeene levensverschijnselen; *b.* de mensch; *c.* de gewervelde dieren; *d.* de ongewervelde dieren. — 2. Plantkunde. *a.* Algemeene verschijnselen; *b.* bijzonderheden der planten. — 3. Geographie der planten en dieren. — 4. De kennis der delfstoffen en minerale wateren. *a.* Algemeene eigenschappen; *b.* bijzonderheden van delfstoffen; *c.* minerale wateren, enz.

VIJFDE AFDEELING.

Natuurlijke geschiedenis der aarde.

1. Natuurkundige aardrijksbeschrijving. — 2. Aardkunde (Geologie). — 3. Geschiedenis van dieren en planten van vroegere scheppings-tijdvakken. *a.* Dieren; *b.* planten.

ZESDE AFDEELING.

Weerkunde, meteorologie.

ZEVENDE AFDEELING.

Sterrekunde.

Druk en papier zijn zeer goed. Een stevige linnen band maakt het jaarboekje even comfortable voor het gebruik, als fashionable voor het uiterlijk aanzien.

DRUKFOUT.

In het hoofdartikel van ons nommer van zondag, staat kolom 3, regel 6 van onderen, *sela l expression*, lees: *selon l'expression.*

Advertentiën.

Den 13den December 1847 is te ARNHEM van eene DOCHTER bevallen Vrouwe *W. G. VAN OVERVELDT*, — *DE NEIJN VAN HOOGWERFF.*

De Notaris *KOLFSCHOTEN*, te *Arnhem*, zal, op Maandag den 20sten December 1847, des middags om 12 uur, ten huize van *REX*, aan den *Rooden Haan*, bij de Beestenmarkt te *Arnhem*, publiek op crediet verkoopen:

30 Stuks WERKPAARDEN, 12 KORTE KARREN 6 BOEREWAGENS, PAARDENTUIG en hetgeen verder ten verkoop zal worden aangeboden.

Alles voor den verkoop aan den *Rooden Haan* te zien.

Te Huur met 1o. Mei 1848.

1o. Een HUIS van *vijf* KAMERS, enz. benevens STALLING, *drie* SCHUREN, welke Schuren een platte grond van 450 vierkante Ellen beslaan; voorts 1100 Ellen OPEN GROND; een en ander ingesloten tusschen Raster- en Muurwerk, finaal vrij; zeer geschikt tot velerlei commerciële en industriële ETABLISSEMENTEN, een en ander zeer gelegen in de nabijheid van Scheepvaart.

2o. Om des verkiezende *dadelijk* te aanvaarden, een HEEREN BEHUIZING, mede van *vijf* KAMERS enz. Bij elk dezer panden bestaat een kleine TUIN, en is tevens een groote MOESTUIN met BOOMGAARD er bij, of gemelde groote Tuin afzonderlijk te Huur.

3o. Verder TE KOOP, aan minder of meerder hoeveelheid OPEN GROND, om op te Bouwen en Tuinen aan te leggen, om deszelfs aangename ligging, daartoe bijzonder geschikt; alles gelegen aan de Buiten-Cingel alhier. — *Brieven-franco*, bij *G. VAN BERKUM*, Mr. Timmerman te *Arnhem.*

TE HUUR

Te Arnhem, met 1o. Mei:

Een voor eenige jaren geheel nieuw gebouwd en gemakkelijk ingerigt HEERENHUIS, bestaande uit *tien* geplafonneerde, meest behangen en met STOOKPLAATSEN voorziene KAMERS, *twee* KEUKENS MEIDENKAMER, ruime ZOLDERS en KELDER, WEL- en REGENWATERSPOMPEN, alsmede STALLING voor *drie* Paarden, KOETSHUIS met KNECHTSWONING, mitsgaders een' grooten TUIN met TUINKAMER; thans bewoond door den Hoog Edel Gestrengen Heer den Generaal *DE HART.*

Te bevragen bij den Heer *J. F. RETELAAR*, Wijnkooper te *Arnhem.*

† † † In het jaar 1800 zeven en veertig, den † † veertienden December, ten verzoeke van: 1o. † *JOHANNA HARMINA ROERDINK*, Weduwe van *JAN BARTS ROERDINK*, 2o. *ENGELBERTUS ROERDINK*, 3o. *HERMANUS ROERDINK*, 4o. *JAN WILLEM ROERDINK*, 5o. *LUBBERT DERK JAN HESSELINK* en Ehevrouw *HARMINA VRIEZEN*, deze onder bijstand en magtiging van genen, 6o. *CHRISTIAAN VRIEZEN*, alle Grondeigenaren, voorts 7o. *BARTUS VRIEZEN*, Timmerman, als Voogd des minderjarigen *ENGELBERTUS VRIEZEN*, allen wonende in de Gemeente *Winterswijk*, voor welke Requiranten woonplaats gekozen en Procureur gesteld wordt bij den Heer Mr. *JOHAN LEONARD STEENLACK*, Procureur bij de Arrondissements-Regtbank, zitting houdende te *Zutphen*, en aldaar woonachtig,

Heb ik Ondergeteekende *DERK JAN TER SELLE*, beëedigd Deurwaarder bij welgemelde Regtbank, te *Zutphen* woonachtig,

GEDAGVAARD:

EVERT JAN DEUNK, laatst gewoond hebbende op na te melden Bouwplaats in *Iserlo*, Gemeente *Aalten*, doch van daar in de maand Augustus dezes jaars vertrokken, en sedert zonder bekende woonplaats in dit Rijk, en zonder bekend werkelijk verblijf, exploict doende door aanplakking van een afschrift dezes aan de hoofddeur der gehoorzaal van de Regtbank bovengemeld, en overgifte van een tweede afschrift aan den Ambtenaar bij het Openbaar Ministerie bij dezelve Regtbank den Edel Achtbaren Heer Mr. *FLORENT SOPHIUS OP TEN NOORT*, sprekende tot Zijn Edel Achtbare in persoon, die het oorspronkelijk dezes met *Gezien* heeft geteekend,

Om te verschijnen ter Teregtzitting van de Arrondissements-Regtbank, zitting houdende te *Zutphen*, op Donderdag den zeventienden Februarij 1800 acht en veertig, des voormiddags ten tien ure, ten einde door mijne Requiranten te zien en te hooren eisch doen en concluderen, strekkende, dat:

Aangezien de gedaagde van mijne Requiranten in pacht heeft, buiten geschrift, derzelver eigendommelijke Bouwplaats *Groot Essink* genaamd, in de Buurtschap *Iserlo*, onder de Gemeente *Aalten* kennelijk gelegen, welke pacht ten gevolge der daarvan aan der gedaagden bij behoorlijk geregistreerd exploict des Deurwaarders *GERHARDUS THEODORUS WESTERVELD*, van den zestienden Junij jongstleden gedane opzage, op Petrie of twee en twintig Februarij 1800 acht en veertig, zal verstreken zijn;

Aangezien de Gedaagde inmiddels heeft kunnen goedvinden, om in de maand Augustus des loopenden jaars, zijn Meubilair, Bouwgereedschappen en Vee, op de gepachte Bouwplaats voorhanden, publiek te verkoopen, en daarna met zijn huisgezin de plaats te verlaten;

Aangezien hij dien ten gevolge de bebouwing der plaats heeft laten varen, en dezelve heeft ontbloot van al hetgeen tot voortzetting der bouwerij noodwendig wordt vereischt, door welk een als ander mijne Requiranten reeds schade hebben geleden en bij voortduring zullen komen te lijden;

Aangezien han belang en regt dus medebrengt, om de nog loopende pacht des gedaagden aan meergemelde bouwplaats te doen ontbinden, met eisch tot vergoeding van kosten, schade en interessen;

Het der Regtbank moge behagen, bij vonnis te verstaan, dat de pacht die gedaagde nog is hebbende aan mijner Requiranten Bouwplaats *Groot Essink* bovengemeld, met al derzelver gevolgen en aankleven, van stonden aan zal zijn ontbonden en te niet, ten gevolge dat mijne Requiranten zullen ... voegd, zich dadelijk te stellen in het algeheele ... zit, en genot, van welgemelden hunnen eigendom ... niets daarvan uitgezonderd; met magt tot dat ... op mijne Requiranten, om voor zoo veel zulks ... blijken noodig te wezen, uit kracht van het ... te vellen vonnis over te gaan tot ontruiming van ... wie en wat zich van, of van wege den gedaagde ... nog op de plaats moge bevinden, alles bij Proces-Verbaal eens Deurwaarders, des gevorderd onder bijstand van den Sterken Arm, met veroordeeling ... den gedaagden, tot vergoeding der schade bij ... Requiranten ter oorzake als voormeld reeds ge... den, en nog te lijden, nader bij staat op te geven ... des noodig te vereffenen volgens de daartoe staande formen der wet, met verwijzing van den gedaagde in de kosten van het geding.

De kosten van dit exploict bedragen zich buiten de aankondiging in het Dagblad, vijf gulden vijf ... negentig en een halve cent.

(Geteekend) *D. J. TER SELLE*, *Deurwaarder.*

Voor eensluidend afschrift, *D. J. TER SELLE*, *Deurwaarder.*

Een bekwaam LETTERZETTER, tevens niet onervaren in het Drukken, ... voorzien van goede Getuigschriften, zag zich gaarne geplaatst. — Daar hij ruim zestien achtereenvolgende jaren onafgebroken aan ... Drukkerij is werkzaam geweest, durft hij zich gerustelijk vleijen, bekwaam te zijn voor alles wat tot het vak behoort. — Adres onder Letter *S*, mits *franco-brieven*, bij den Boekhandelaar *J. G. STENFERT KROESE*, alhier.

† † † Sedert 23 November jl. is VERMIST † † vermoedelijk GESTOLEN, een PAKJE † inhoudende eenig Geld en de navolgende Stukken: Een Coupon N. H. Maatschappij, dato Julij 1847, groot *f* 22 50, No. 19762; een Bankbiljet, dato 21 Julij 1845, groot *f* 25; zeven Muntbiljetten à *f* 5, Nos. 155641, 279624, 367340, 331734, 125835, 303623, 348172.

Indien dezelve ter betaling worden aangeboden, verzoeke deze aan te houden om daardoor den Dief te ontdekken, en aangifte te doen aan den Wel Edelen Gestrengen Heer Commissaris van Politie van de 3de Sectie te *Amsterdam* of aan dien te *Arnhem.*

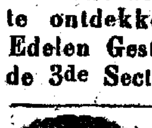

De ondergeteekende heeft de eer zijne geachte Begunstigers ... ten de Stad kenbaar te maken, dat hij hem heden zijn ontvangen frisch vranger ENGELSCHE, TEXELSCHE, ZEEUWSCHE en KOR-OESTERS, welke tegen de minste prijzen bij hem verkrijgbaar en in een daartoe geschikt Locaal kunnen genuttigd worden.

Tevens heeft hij de eer ter kennisse te brengen, dat hij zal zorgen voor OUDE- en NIEUWEJAARSAVOND *ruim* gesorteerd in bovengenoemde soorten te zijn, beloovende eene prompte en honnête bediening.

Arnhem, 14 December 1847.

D. H. RUTGERS, Oesterhuis, Rijn-Barrière.

Uit hoofde van het vergevorderde saisoen zullen de nog in voorraad zijnde MODELLEN van MANTELS, HOEDEN en WINTERSTOFFEN tot zeer lage prijzen van heden af opgeruimd worden.

J. BENJAMINS.

** Bij de Weduwe *C. A. THIEME*, te *Arnhem*, is uitgegeven en alom verzonden geworden:

NEDERLANDSCHE BEGINSELEN

DER

ZESTIENDE EN ZEVENTIENDE

EN

NEDERLANDSCHE BEGINSELEN

DER

NEGENTIENDE EEUW.

Prijs 40 Cents.

Marktprijzen.

NIJMEGEN, 13 december 1847.

Tarwe werd heden tot ruim vorige prijzen gekocht; *Hooglandsche f* 12 à *f* 12.75, *Cleefsche* en *Inlandsche f* 10.50 à *f* 11.50; meer of minder afwijkende soorten, blaauwpuntige, enz. *f* 9 à *f* 10. — *Rogge* ging vlug van de hand: *f* 6.75 à *f* 7.25. — *Gerst*, meer ter markt en werd, ondanks de weinige begeerte, op vorige prijzen gehouden: *Winter- f* 4.75 à *f* 5.50, *Zomer- f* 4.60 à *f* 5.25. — *Boekweit* in een doen: *f* 7 à *f* 7.50. — *Haver* slap: *f* 2.50 à *f* 3.50. — *Erwten* zonder handel.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 14 Dec. 1 El 9 Palm 5 Duim; gew. 0 D. gev. 20 D.

Te Arnhem, bij de Wed. C. A. THIEME.